

Bilag 2: Høringsnotat vedrørende revideret kvalitetsstandard for stofindtagelsesrum

I tabellen opsummeres høringsparternes bemærkninger samt forvaltningens kommentarer hertil, herunder hvorvidt de enkelte bemærkninger har givet anledning til ændringer i kvalitetsstandarden. Væsentlige ændringer markeres desuden med grøn i kvalitetsstandarden.

Forvaltningen har modtaget høringssvar fra tre parter:

- Udsatterådet
- Stenbroens Jurister
- Mændenes Hjem

Høringspart	Bemærkning	Tages til efterretning / Ændres som følge af bemærkningen (evt. med forvaltningens bemærkninger til ændring) / Delvist imødekommet (med begrundelse) / Ikke imødekommet (med begrundelse)
Udsatterådet	”Udsatterådet forholder sig meget positivt til etablering af flere og mindre stofindtagelsesrum i Københavns Kommune og Udsatterådet ser de politiske ambitioner og den politiske opbakning som et vigtigt og nødvendigt skridt i forhold til at sikre mere værdighed om og tryghed for de mest udsatte stofbrugere. Flere stofindtagelsesrum (i forskellige former og organiseringer) vil skabe mere værdighed for stofbrugerne i København, der i fremtiden har flere forskellige muligheder for at kunne indtage deres stoffer i trygge rammer med relevant tilknyttet sundhedsfagligt personale. Udsatterådet kan ikke på nuværende tidspunkt tage stilling til, om den planlagte vifte af stofindtagelsesrum	<u>Tages til efterretning</u>

	vurderes at være tilstrækkeligt dækkende ift. stofbrugernes behov. Det vil derfor være relevant at foretage løbende evalueringer i takt med, at de nye tilbud kommer i drift. Særligt forudser Udsatterådet følgende fordele for målgruppen: • Rene, sikre og trygge fysiske rammer. • Hjælp fra personale, som stofbrugerne kender godt og har tillid til. • Ordentligt værktøj til stofindtag. • Mulighed for sundhedsfaglig hjælp og rådgivning. • Livgivende førstehjælp ved overdosis. • Flere værdige valg i forhold til, hvor man ønsker at indtage sit stof. • Ro og værdighed i en sårbar situation. • Viden om hvilket stof (og hvor meget) der indtages. • Kønsopdelt og skærmet stofindtagelsesrum skaber tryghed blandt kvinderne og forebygger vold og voldtægt i stofmiljøet. • Socialfaglig indsats i forbindelse med stofindtag kan med høj sandsynlighed bidrage til styrket	
--	---	--

	hjælp og til bedre brobygning til andre relevante aktører og myndighed. Udsatterådet støtter Forvaltningens faglige tilgang til placeringer af stofindtagelsesrum med afsæt i, at stofindtagelsesrum placeres, hvor der er størst aktuelt behov, ift. hvor stofbrugerne opholder sig og hvor der i dag ikke er stofindtagelsesrum tilgængeligt. Udsatterådet mener, at det er oplagt at placere stofindtagelsesrum i forbindelse med allerede, etablerede og kendte væresteder, hvor der også tilbydes socialpædagogisk hjælp, rådgivning mv. Rådet opfordrer herudover til, at stofindtagelsesrummene er opsøgende i forhold til at samarbejde med de relevante tilbud til målgruppen af udsatte stofbrugere, som findes i civilsamfundet, så som hepatitis C og hiv screening, retshjælp, oplæring i og udlevering af naloxone, stoftest. Som led i afdækningen af behov for stofindtagelsesrum i Københavns Kommune peger Udsatterådet på behovet for, at der sker en fælles koordinering af indsamling af data og viden fra de forskellige etablerede stofindtagelsesrum. Ved at sikre koordinering af viden- og dataindsamling mellem de eksisterende stofindtagelsesrum, får Socialforvaltningen styrkede	
--	---	--

	forudsætninger for at kunne afdække behovet for flere stofindtagelsesrum/andre indretninger af stofindtagelsesrummenes udformning og drift. Ligeledes opfordrer rådet til, at der laves en bruger-evaluering af de nye og eksisterende stofindtagelsesrum, så tilbuddene bedst muligt tilpasser sig målgruppens behov. Udsatterådet er enig med forvaltningen i, at der skal være fokus på stofindtagelsesrum for særligt sårbare grupper herunder kvinder, unge og ældre stofbrugere mv. Udsatterådet mener derudover, at Socialforvaltningen skal være opmærksom på: • Mulighed for både røg og injektion i alle stofindtagelsesrum. • Stofindtagelsesrum bør så vidt muligt være døgnåbne. Svingende åbningstider (eller begrænset åbningstid) er svært at gennemskue for brugerne, hvilket risikere at gøre stofindtagelsesrummet mindre effektivt og relevant. • Varsomhed ved mobil løsning, der skifter placering ofte. Det kan være vanskeligt for stofbrugere at finde tilbuddet, hvis det rykker for meget rundt på forskellige lokationer. • Tværfaglige løsninger, hvor sundhedspersonale samarbejder	
--	--	--

	tæt med socialfagligt personale mhp. at kunne tilbyde en samlet og helhedsorienteret indsats. • Sikring af langsigtet og stabil finansiering af hensyn til både kvalitet i indsatsen, arbejdsmiljø for de ansatte og for brugernes behov for hjælp.”	
	”Udsatterådet opfordrer til at det indskrives i kvalitetsstandarden, at stofindtagelsesrummene skal kunne rådgive om abstinensbehandling.”	<u>Ændres som følge af bemærkningen</u>
	”Udsatterådet fraråder, at det skal være en betingelse at oplyse cpr-nummer ved overdosis. Behandling af overdosis er en livsredende behandling, og derfor bør der ikke stilles krav til patienten”.	<u>Ændres som følge af bemærkningen.</u> Forvaltningens bemærkninger: Der er ikke krav om at skulle oplyse sit cpr.nr. inden behandling for overdosis. Efter en sundhedsfaglig behandling for overdosis har sundhedspersonalet en journaliseringspligt. Personalet vil derfor – efter behandling for overdosis – spørge borger om borgers cpr. nr. og et samtykke til videregivelse af oplysninger til regionen.
	”Det anføres i kvalitetsstandardens pkt. 8, at der kan gives karantæne ved overtrædelse af stofindtagelsesrummenes ordensregler. Udsatterådet opfordrer til, at ordensregler offentliggøres, så der ikke opstår uklarhed for brugere og ansatte mv. om gældende ordensregler, samt at Københavns Kommune samler data på hvor mange udsatte borgere der oplever karantæner og hvad grundlaget herfor er.”	<u>Ændres som følge af bemærkningen</u> Forvaltningens bemærkninger: Det indskrives i kvalitetsstandarden, at det enkelte stofindtagelsesrums gældende ordensregler skal være synlige og tilgængelige for brugerne.

	"Det anføres i kvalitetsstandardens pkt. 9, at leder og personale skal nedsætte et brugerråd, "hvis det ønskes af brugerne" (bestemt flertal). Udsatterådet anbefaler at ændre formuleringen til "brugere" (ubestemt flertal), så det er tydeligt, at et brugerråd skal oprettes, også selvom kun få brugere udtrykker ønsket.	<u>Ændres som følge af bemærkningen</u>
	"Udsatterådet anbefaler at information om de konkrete stofindtagelses-rum indskrives i kvalitetsstandarden, herunder placering, åbningstider samt anden relevant information."	<u>Ændres som følge af bemærkningen</u>
Stenbroens Jurister	"Det anføres i kvalitetsstandardens pkt. 6 om ydelser, at der i stofindtagelsesrummene skal ske brobygning i form af rådgivning og vejledning til bl.a. sundhedssystemet. Stenbroens Jurister anbefaler, at abstinensbehandling tilføjes som et specifikt emne blandt punkterne."	<u>Ændres som følge af bemærkningen</u>
	"Det anføres i kvalitetsstandardens pkt. 7, at i tilfælde af en overdosis, skal der opgives CPR-nummer. Det mener vi ikke der er grundlag for at kræve, idet livredende førstehjælp ikke er betinget af oplysning af CPR-nummer. Vi anbefaler derfor at formuleringen udgår eller modereres."	<u>Ændres som følge af bemærkningen</u> Forvaltningens bemærkninger: Der er ikke krav om at skulle oplyse sit cpr.nr. inden behandling for overdosis. Efter en sundhedsfaglig behandling for overdosis har sundhedspersonalet en journaliseringspligt. Personalet vil derfor – efter behandling for overdosis – spørge borger om borgers cpr. nr. og et samtykke til videregivelse af oplysninger til regionen.

	"Det anføres i kvalitetsstandardens pkt. 8, at overtrædelse af stofindtagelsesrummenes få ordensregler (husregler) kan resultere i karantæne. Stenbroens Jurister opfordrer til, at disse ordensregler offentliggøres, eventuelt som en del af kvalitetsstandarden, i tillæg til opslag i selve stofindtagelsesrummet, så der ikke opstår uklarhed for brugere og ansatte mv. om gældende ordensregler."	<u>Ændres som følge bemærkningen</u> Forvaltningens bemærkninger: Det indskrives i kvalitetsstandarden, at det enkelte stofindtagelsesrums gældende ordensregler skal være synlige og tilgængelige for brugerne.
	"Det anføres i kvalitetsstandardens pkt. 9, at leder og personale skal nedsætte et brugerråd, "hvis det ønskes af brugerne" (bestemt flertal). Stenbroens Jurister anbefaler at ændre formuleringen til "brugere" (ubestemt flertal), så det er tydeligt, at et brugerråd skal oprettes, også selvom kun få brugere udtrykker ønsket."	<u>Ændres som følge af bemærkningen</u>
Mændenes Hjem	<i>"Vedr. assisteret stofindtag</i> Af hensyn til mulige misforståelser foreslår vi at det præciseres hvem, der må agere assistent ved stofindtag, alternativt en afgrænsning af den persongruppe, som ikke må agere assistent ved stofindtag. Det bør nævnes at assisterede stofindtag registreres og at personalet har en skærpet opmærksomhed ved et assisteret stofindtag."	<u>Delvist imødekommet</u> Forvaltningens bemærkninger: Det er ikke muligt præcist at anvise, hvem der må agere assistent ved stofindtag, da der foretages en konkret vurdering i den enkelte situation. Dette præciseres. Det præciseres desuden, at personalet ikke må foretage assisteret stofindtag. Det er således kun brugere som må assistere ved stofindtag. Samtidig tilføjes det, at assisterede stofindtag registreres, og personalet har en skærpet opmærksomhed ved et assisteret stofindtag.

	<i>"Vedr. Visitation</i> Mændenes Hjem foreslår at det tilføjes, at man ved førstegangsindskrivning, foretager en indskrivningssamtale. Her informeres brugerne om regler og rammer tilbuddet samt det afklares om personen er målgruppe for brug af stofindtagelsesrum."	<u>Delvist imødekommet</u> Begrundelse: Der kan ikke afholdes en indskrivningsaftale, da tilbuddet er et anonymt u-visiteret tilbud til målgruppen, som ikke kræver indskrivning. <u>Ændres som følge af bemærkningen</u> Forvaltningens bemærkninger: Forvaltningen tilføjer i kvalitetsstandarden, at første gang en bruger henvender sig i et stofindtagelsesrum, bydes brugeren velkommen. Brugeren introduceres og informeres desuden om husets rammer og ordensregler.
	<i>"Vedr. Ordensregler i stofindtagelsesrummene</i> Af hensyn til mulige misforståelser vedr. adgang til stofindtag foreslår vi at det præciseres, at brugere til enhver tid skal følge anvisninger fra personalet, herunder også anvisninger om at man, fx grundet uhensigtsmæssig adfærd i relation til ophold i stofindtagelsesrum, kan blive bortvist i en kortere eller længere periode, fx med vilkår om konfliktråd eller anden procedure før bortvisningen kan bortfalde."	<u>Delvist imødekommet</u> Begrundelse: Der vurderes ikke at være behov for yderligere præciseringer. Det fremgår af kvalitetsstandardens stk. 8, at brugerne skal overholde stofindtagelsesrummenes ordensregler og overtrædelser af ordensreglerne kan resultere i karantæne. <u>Ændres som følge af bemærkningen</u> Forvaltningens bemærkninger: Forvaltningen tilføjer i kvalitetsstandarden under ordensregler, at det enkelte stofindtagelsesrums gældende ordensregler skal være synlige og tilgængelige for brugerne.

	<i>"Vedr. ydelser</i> Det er rigtig godt, at ydelser i stofindtagelsesrummene er præciseret i en rubrik for sig. Det giver et fint overblik. Mændenes Hjem foreslår at det formuleres som "grundydelse" idet de forskellige stofindtagelsesrum kan have flere ydelser end det fremgår af rubrikken. Formuleringen <i>"Der er også mulighed for at få vejledning om andre hjælpetilbud"</i> foreslås ændret til <i>"Der kan være mulighed for at modtage andre ydelser i stofindtagelsesrummet, afhængig af de lokale muligheder. Der vil som udgangspunkt være mulighed for at modtage vejledning om andre hjælpetilbud."</i>. Dette af hensyn til de forskellige stofindtagelsesrumms indhold og muligheder". Af den nye kvalitetsstandard fremgår ikke, at der er et lovbestemt krav om, at der skal være sundheds- og socialfaglige tilbud <i>tilgængelige i stofindtagelsesrummet</i>. Af hensyn til at kvalitetsstandardens rummer de gældende forpligtelser, der er, foreslås dette tilføjet. Det anbefales desuden at der tilføjes at personalet uddannes og løbende opdateres i den specifikke førstehjælp relateret til driften i stofindtagelsesrum."	<u>Delvist imødekommet</u> Begrundelse: Forvaltningen vurderer, at begrebet "grundydelse" er unødvendigt. Kvalitetsstandardens, herunder ydelserne, dækker over det fælles serviceniveau for stofindtagelsesrum. Der kan derudover være særlige lokale ydelser på det enkelte stofindtagelsesrum. Disse kan med fordel beskrives på stofindtagelsesrummenes hjemmesider. <u>Ændres som følge af bemærkningen:</u> Forvaltningens bemærkninger: Forvaltningen tilføjer efter "Se en mere udspecificeret liste over ydelser nedenfor", at listen ikke er udtømmende og der kan være mulighed for at modtage andre ydelser, afhængigt af de lokale forhold i det pågældende stofindtagelsesrum. <u>Ikke imødekommet:</u> Begrundelse: Det fremgår af bekendtgørelsen for stofindtagelsesrum, at der skal "være adgang til relevante social- og sundhedsfaglige tilbud". Dette kan det enkelte stofindtagelsesrum imødekomme på forskellig vis, fx ved at have både sundheds- og socialfagligt personale ansat, eller ved at have udgående socialfaglige indsatser tilknyttet samt brobygning til sundheds- og socialfaglige tilbud. Det fremgår af kvalitetsstandardens "at der er altid sundhedsfagligt personale til stede i stofindtagelsesrummene, der kan give sundhedsfaglig vejledning og yde førstehjælp." Det fremgår således af kvalitetsstandardens, at der skal være uddannet personale til stede, der kan yde førstehjælp.
--	---	---

<i>Vedr. brugerinddragelse</i> Formuleringen ”Brugerne har mulighed for at få indflydelse på driften i stofindtagelsesrummet og kan altid komme med forslag og give kritik til personalet.” Foreslås præciseret til ”Brugerne har mulighed for at få indflydelse på driften i stofindtagelsesrummet og kan altid komme med forslag og give kritik til personalet forudsat at det foregår konstruktivt og hensigtsmæssigt”. Mændenes Hjem er meget glade for at man fastholder ret og pligt til brugerinddragelse. Det er imidlertid Mændenes Hjem's erfaring, at nedsættelse af et brugerråd ikke nødvendigvis er den eneste eller bedste måde at sikre repræsentation fra brugerne i en beslutning. Mændenes Hjem foreslår derfor, at man frem for pligten til at nedsætte brugerråd forpligtes til at kunne dokumentere systematisk brugerinddragelse i beslutninger, som er relevante at inddrage brugerne i, hvilket fx kan være et brugerråd, surveys, interviews eller andet. <i>”Anbefaling om opdatering af gældende rammer for stofindtagelsesrum</i> Stofindtagelsesrum er efterhånden blevet veletablerede faciliteter i Danmark og erfaringerne er mange og værdifulde.	<u>Ikke imødekommet</u> Begrundelse: Forvaltningen finder det ikke nødvendigt at præcisere formuleringen yderligere. Hvis der med forslaget henvises til uhensigtsmæssig adfærd i stofindtagelsesrummet i forbindelse med en fremført kritik, må det håndteres i henhold til gældende ordensregler i stofindtagelsesrummet. <u>Ikke imødekommet</u> Begrundelse: Forvaltningen finder det vigtigt, at brugerne altid kan imødekommes, hvis de udtrykker et specifikt ønske om et brugerråd. Derfor vil forvaltningen fastholde retten til brugerråd i kvalitetsstandard. <u>Ændres som følge af bemærkningen:</u> Forvaltningens bemærkninger: Forvaltningen er enig i, at et klassisk brugerråd med faste møder og fremmøde ikke nødvendigvis er den eneste eller bedste måde at sikre repræsentation fra/inddragelse af brugerne. Det tilføjes derfor, at stofindtagelsesrummene er forpligtiget til løbende at inddrage brugerne i relevante forhold på tilbuddet, og der skal foretages løbende brugerinddragelse og arbejdes systematisk med brugerinddragelsen, tilpasset de lokale forhold. <u>Tages til efterretning</u>
--	---

	Mændenes Hjem finder det relevant at man, for eksempel via Sundhedsministeriets følgegruppe for stofindtagelsesrum, anmoder relevante myndigheder, fx Sundhedsstyrelsen, om at etablere en landsdækkende kvalitetsstandard for stofindtagelsesrum samt en gennemgang og opdatering af relevant lovgivning mv., herunder Lov om euforiserende stoffer samt Bekendtgørelse om Stofindtagelsesrum nr. 972 af 28/6/2016.”	
--	--	--